

Alphabet - Klänge.

OILZEGT-KLÄNG,

VON

Anton Meyer.

Lüttich,

GEDRUCKT BEI H. DESSAIN.

H. LAMBERTUS-PLATZ.

—
1853.

Â G A N K. *Eingang*

Hei, o Landsleud, òng Bürd vu neue lezeburger Reimen! De Böntel ass net deck, over vu gudem Stoft.

Sos lóg meng Mus am Wirtshaus, trolt an der Noicht eröm, hól sech mat Spenglen an Nòlen ob, önner Kroéh a Schirbelen, góng mat Döppen a Schlappen, mat Spoén a Laüss, mat Fatzen a Lompen öm. Nun, èdler an Obfóher, schloéht s'ièrescht an d'Sä-ten, warem für Landstom. Si sengt vum Gröchen, e lezeburger Dronk; vum Hämmelsbròt, e nationale Kascht; vum⁴Patt, dem álen treue Geschür, elèng sos dohèm am Wirtshaus, nu, leider, verdriven. Eufro-sine vu Falkestèn, Erard vun Défferdeng, de Klautche

vun Itzeg, d'Siveschloéffer vun Hollerech, d'schoé Melusina, etc. etc., se lauter lezeburger Stöcker : Oilzegt-Kläng.

Könne Lîchtegkêt an Harmonie; Verv, a Gedrängt-hêt; Reichtom an Tür, an an Toén; Originilatét an Déft an de Gedanken elèng Oisproch ob Beifal mâchen, Landsleud da sit mer gnoédeg !

OILZEGT-KLÄNG.

DEM PRENZ HARÉ.

Dir o! èdlen, d'Harf erklong,
Neu gestemmt, an d'Toén, dé jong,
Voll vum hêmsche sen, òm Schotz
Zu dir sech moéhen, óhné Botz,
Krêsch, a Frèd, wé d'Land se droéht;
Hoil se, Fürst, vir dir gebéht;
Fürst! et sen dât Oilzegt-kläng,
Mei kuck s'oin-nur dât elèng!

*Der König grüßte die Kaiserin und
Bänder des Königs Wilhelm II., Kaiser
v. MC. im Guckfuggeth im Kaiserthum.*

OIN DE GRÖCHEN.

Dronk vum Himmel,
Hièr èng Grimmel
Musel sâft,
Voller krâft!
Klamm an d'Glidder,
Frèden-Hüdder!
Gröche sât,
Bis ech mât!

Aus den hëllen
Pièrèl krällen
Schaügend schleich,
Zauber-Reich!
Päckt mech Gêschter,
Mâcht ièch mëschter!
Gröche sât
Bis ech mât!

Stüll a Bänken,
Öm mech schwènken,
Städ an Haus
Rond üm draus!
Lòs mech Tröllen,
Frèdeg bröllen:
Gröche sât
Bis ech mât!

Hièr! mat Mòssen,
A mech lòs ehn
D'Gurgel òv;
Fort mám schlòf!
Éweg penken,
Gröchen drenken,
Gröche sât
Bis ech mât!

Wöll kèng Grimmel
An den Himmel,
Gèht kê Patt
Gröche mat!
D'Hoèll nach éschter,
Get dran Troéschter,
Gröche sât,
Bis ech mât!

Lòst aus hèllen
Strasse schèllen,
Dat et klenkt:
Gröche penkt!
An de Mòh ehn,
Däucht de groen,
Gröche sât,
Bis der mât.

Joht êr Plohen,
Rufft de groen,
Wé èng Knoll
Sauft ièch voll!
Fort mam streiden,
Mat de Leiden,
Gröche sât
Bis der mât!

Bis wé Fonken,
Gliddig Quonken,
Lîchten d'Ahn,
Gröchen ân!
D'Gurgel òv,
Ohné Schlòf,
Gröche sât,
Bis de mât!

Bis ech bröllen,
Bis ech tröllen,
Èdle Nàs
Aus dem Fàs!
Bis ech falen,
Neischt mé halen,
Gröche sât
Bis ech mât!

Löst mer jaizen,
D'Zeit verscheissen,
Èdel Rièv,
Éweg lièv!
Dé de Mohen
Schènkt de groen;
Gröche sât
Bis mer mât!

Löst eh blenken,
Dót ons drenken,
Gröche klòr
Bis ob d'Bòr!
Bis mer faulen,
Dan nach haulen:
Gröche sât,
Bis mer mât!

DE ROTH.

Ob! sit hold,
Der Gróssmut;
Krich dem Gold,
Dem Onggut.

Kê Verband
Mam Rentstöck,
Rêch deng Hand,
Dem Ongglöck.

Groéss de Schaĩ,
Dê scho klenkt,
Vum Verfaĩ,
Wât nu blenkt.

Stéts sech mèng,
Kleng mat gróss,
Grav mat rèng,
Engem Schóss!

D'WARENG.

De sòm nu stoéssst,
De Want scho bloéssst,
Aus de Bänner,
Reissen d'Männer!
Rót wé Feuer,
Ongeheuer
Brandonk licht,
Gott dê richt! !
D'Moicht wèrd falen,
An am kalen
Dót erwâchen,
Bludeg Drâchen.

De schwache brauch Fenten,
A schwièrter a Flenten,
De starke brauch neischt,
Ehm denge seng Faüsch.

An d'nâkegt wèrd haülen,
Wé sturem do eilen,
A schrècklecher Leier,
Vu Flamen a Feuer;
Da falen d'Fresinnen,
An d'Tempel a Ruinen,
A bludeg ass d'Haus,
Voll Greuel a Graus!
Dach schoén aus dem Faï,
Erneuert sech d'aï!

ARIEL.

Wó d'Wóregt woint,
Dech higeboihnt!
Reisseg ass d'Bách,
Stürmesch den Däg,
Ech kommen an dèngen,
Dein Acher ze lènken.

Onschölleg leiht d'Schòf,
Beim Wollef am Schlòf:
Vergièvens et stoésst,
Wann d'Blut ehm entflésst,
Öm Höllef herbei,
De kreischende Schrei!

Deng Foirt der ze lènken
Durch stürmesche Want,
Aus Kleppen a Bänken,
O! rêch mer deng Hand!
Scho nohe sech d'Noéthen,
A bludechem Doéthen,
O! komm dach, net zoh,
O! eil mer dach noh!

BËLSEBUT.

Gold a Pièrel,
Get do Kièrel,
Voll a sât,
Wó mei Pád!
Blenk a blank,
Musek-klank,
Eweg Frèden,
Dir berèden
Ass mein Duhn,
Komm nur un!

Sé net domm,
Heihi komm!
Blenk a blank,

Frède frank,
Bei mer lièven,
Kêmol stièrven!

Wât ass d'Dugend?
Éweg Jugend,
Bei mîr nur;
Ob meng Spur!
Bei mir nemmen,
Löschteg Stemmen,
Lâch a schluxén,
Éwegt juxen!
Dech gesât,
Ob mei Pâd,
Frank et woh,
Komm mer noh!

DE PÄTTCHEN.

'T lièv de Pättchen ,
Wé mei Kättchen !
'T loiv eh lank ,
Mei Gesank !

Dausend Dugend ,
Êweg Jugend ,
Wé mei Kättchen ,
Hoit de Pättchen.

Woéscht vu baussen ,
Sonner aussen ,
Nur èng Hèng
U Gestèng.

Dach vu bannen
Kann ê fannen,
Wé e Pättchen,
Nur mei Kättchen.

Küll a kräfteg
Hält sech säftig
Drann de Näs,
Wé am Fäs.
Ob den Deschen
Sezt de freschen
Gude Pättchen,
Lév wé d'kättchen!

Emmer wölleg,
A gedöllig,
Steif wè d'Maus,
Gêht en aus.
Loéss dech föllen,
Noh dem wöllen,
Léve Pättchen,
Wé mei Kättchen.

An dem stengen
Bauch, dem engen,
Wëllech Glós!
Nur am Schós,

Brènne Gloésen,
Vun dem Soéssen,
Vun dem Kättchen,
Wé am Pättchen.

O wé dofteg
Klömmt, só lofteg,
Gölde Schaum
Aus dem Raum!
Soésser Hauchen
Nur obdauchen,
Aus dem Kättchen,
Wé vum Pättchen.

A wa froéleg
Drenke séleg
D'stèngen Haus
Géleng aus:
O! wé brènnen,
Da meng Lènnen,
Vun dem Pättchen,
Wé vum Kättchen.

Dech net mucken,
Fró nur kucken,
Éweg mat
Ob de Patt.

Doir nur blecken,
A verzöcken,
Un dem Pättcheu,
Wé um Kättchen.

Wât ê länger
Un dem Stenger
Dêht an hîvt,
Wât e stîft
Neuer Löschten,
Só wé d'Bröschten
Vun dem Kättchen,
Léve Pättchen!

O! mei Pättchen,
Komm mam Kättchen,
Ièch dess Köss,
Ob êr Schnöss!
Neischt ka Frèden
Mir berèden,
Wé mei Pättchen,
A mei Kättchen.

KRËSCH AM ÊLËND.

Wiè wackelt do um Bièdelstâv?
En Âle, Schné um Kap;
Durch Diâr, an Deschtel, wankt sei Lâf,
Gekrömt öm d'Lêd, wé Happ.
Och Gott! so rüfft en, höllef menger —
Dach Grâv-stellt öm de Gottes-denger!

Et sauen un der eidler Mám,
Der wittfra Klèng um Stroôh,
Hir Bäck, vum gièlen Honger, grám,
Vu schmièrzes-Tréne réh;
Och Gott! rüfft d'Mudder, höllef onser!
Ömsos erklenkt de Vater-onser.

Et zabbelt do, um kalen Eis,
De nack'gen Savoyard,
Vum Schné, de Boidem, rond hièr, weis,
Vu Kält, seng Glidder star:
Och Gott! só rüfft en, sé mei Schirem!
A Schaurech steġ bleivt alles vir ehm.

Wé rös'len d'Ketten öm de Scláv,
Bestrummt vum Geissel-Schwank,
Ergin der Nót mat zamem Gláv,
A bludeg bis ob d'Schank;
O Gott! só rüfft en, komm mech loésen,
Ömsos dem armen d'Trène fléssen.

Gedröckt keucht a Nerone-joch,
E Völker-Schwarem mât,
De Pòl, den Onger, ruffen och —
Galéer-Ruff, am Râd —
O Gott! o hëllef denge Kanner —
A bludeg wéscht de Russe-Banner.

D'Gewässer strummt, d'Gewân ersäuft,
A Véh, a Mensch gi Leich;
O rëtt ons Gott! et schrèklech seufzt,
Verzweiflongs-vol am Reich;
Woil, « hëllef Gott, » erklenken d'Strössen,
Dach d'Wale fohre fort ze ròsen.

Wät licht só hèi den Himmel rôt?
O! láft dir rëtt neischt mé!
Am Flame Mièr verschlengt den Dót,
A Kant, a Mañ, a Véh:
Am Brand, de Sälek ob den Armen,
Ömsos, rüfft d'Mudder: Gott erbarmen!

Só dausend Stimmen kreuzen ach!
Erbiärmlech stonns an d'Lûcht,
Si jaizen, ruffen — höllef dach,
O Gott! an óhné Frûcht;
Et rüfft de Krêsch, am Drock, de blêchen,
Dach d'Schiksal kan en nêt erwêchen.

DEN HÄMMELSBROT.

An de Stòt,
Hämmels-bròt!
óhné dech,
Secherlech,
Ass kên Iësen,
Wir kê Friësen;
Ohné Bròt
Ass kê Ròth.

Aus der Kirech
Kömt begireg ,
Kömt getraut,
D'Léveg Braut.

'T wir kèng Hochzeit
Vir ièch, lév Leud,
Ohné Bròt,
D'wir kê Ròth.

Ob der Kirmes,
Noh der Virmes,
Klink, a klank,
Geht et fränk.
Dach de Gäschten
Wir zum bèschten,
Net de Bròt,
D'wir kê Ròth.

Ass der Mudder,
O! der Gudder,
Hiren Dâg,
Hièrdech mäch!
Hoéert d'Menschen,
D'Fèst ehr wenschen,
óhné Bròt,
Wir kê Ròth.

Kömt en Iérven,
Dir an d'Lièven,
Könt ê fró,
Sangen zó,

Kant dàf halen,
Mat Gefalen
óhne Bròt?
D'wir kê Ròth!

Gi schon ûchten
D'Leud bei d'Lûchten,
Lîcht da fein
Kièrzeschein;
Dröm ièch stèllen
Gít Gesèllen,
Öm de Bròt,
An de Stòt!

Hämmels-bròt,
Hêl vum Stòt,
Dir mein Dank,
Lièv nur lank!
Èdle Bessen,
Dech ech kôssen;
óhné Bròt
Wir kê Ròth.

DIES IRAE.

Dåg vum Zoiren, vum Entsätzen,
Dèn a Flamen d'Zeit wèrd sètzen,
Wé et soh Prophéte-lètzen!

Wât en ziddre gêht do wièrden,
Wann de Rîchter kömt ob Ièrden,
Kömt ze wiälen a seng Hièrden!

Wann d'Trumpètte wèrde schalen,
D'Dóden aus de Griäver walen,
Vir dem Rîchterstul ze halen

Grause wèrd dan d'Wèlt durchläfen
Wa sech d'Kréaturen hâfen,
Antwûrt vir Gericht ze schâfen.

Ob leiht d'Boch der Sönnen, drannen
Alles ass genau ze fannen,
Wât ze löesen an ze bannen.

Vir dem Rîchter senge Blecken,
Wêrd an d'Lîcht d'verboirgenst recken,
Neischt entgohn den Urtels-stöcken.

Wé — wât soll ech arme rièden,
Wièn òm Ròth a Beistand bièden,
Wó d'Gerèchteg seit aus trièden.

Hèrr — du Bur vun alle Moichten,
Lòs bei dir òm Gnod mech troichten,
Net um Trénen-Dâg verschmoichten.

Dû dè quóm heròv ob Ièrden,
Flèsch für onser Hêl ze wièrden,
Jesu! Gnòd lòs du mech frièden!

Strènge Rîchter aller Sönnen,
Hei Verzeihong, lòs mer gönnen,
Êr as d'Hoffnongs-Doh zerrennen.

Kuck meng Reu — Si brénnt wé Kièrtzen,
Kuck, wé d'Sön mech fresset am Hièrtzen,
Gott — erbarm dech menge Schmièrzen!

D'Mudder Marja, dèn erhoéert,
Dèn de Schächer jo bekéert,
Hoffnong hoit och mech geléert.

Neischt verdengt mei mâtegt Bóssen,
Nur deng Guthêd ka mech stóssen,
Vun den Hoëlle-Bränn a Glósen.

Önner dengen treue Knièchten,
Hèrr, geschide vun de Schlièchten,
Lòs mech stohn zu denger Rièchten.

Wann dé Boéseg önnersenken,
Éweg Glós a Qual ze drenken,
Wòls mer dan zur Loésonk wenken!

Mat zerqueschtem Hièrze waènnen,
Gott! zu dir, ech do meng Hännen,
Stéh mer bei am lèschten ènnen.

Foéher mech an d'éwegt Lièven,
Da, wann d'Dóde sech erhièven,
Rèchenschaft vir dir ze gièven.

DEN DOT VUN ÈNGER KNOLL PÈCH.

Eng Knoll vu Pèch
Sprong, keng, a frèch,
Am Wanter weis,
Heròv ob d'Eis,
Um Spigel glât
Ze schleiche sât.

Vir der Kält,
Dé net fèhlt,
Bloéssst s'an d'Hänn,
óhné Enn.
Neischt et dengt,
Et zersprengt,
Aus en-ên,
Hand a Bën.

Schièrt hir Glidder,
D'léveg Gùdder,
Wé se kont,
Ob vum Gront.
Gièr geseit,
Vun ehr weit,
Gént ehr rîcht,
Feuer-Lîcht.
Doirob fró,
Rènt se zó,
Flame-Bâd
Gièren hât.
Kaum hât d'Glós,
S'an dem Schóss,
Wé sé wêch
Flést zu Dêch.

An ér s'a stâv,
Am koile-Grâv,
Vum Feuer-Fonk,
Zu Äsche sonk,
Rüft se det,
Hoéert et:
O Mensch ergrönn,
Mat scharfem Senn,
Vir dèm-s-de dêhs,
Dech selver-wêsl

E NEUE KNOIDELER.

Eng Kätz hât láng den Hóscht :
Wiè get mer, kaimt se, Trósch, t,
Do neischt mer d'Katze stellt,
Kê Battert, a kê mellt !

Du kris nach Laüss :
Et láfen d'Maüss
Èwèg, ob dei Gekätz,
All hurteg an hir Rätz.

Dèm Deng, genoch,
En Ènn, des woch !
Der d'Kroénche schiör,
E Bósbant hiér !

Eng Schnóer öm deng Iënn,
E Róse Kranz an d'Hänn!
Si rüfft, a knoidler Troicht,
Beim Maüse-Reich der Woicht:

Mách ob, zur stèll,
Dem Pater Gabriell
'T ass spét, se müt an hès,
Geschennt vu langer Rès,
Sen ál, erhoéngre bál,
An nâs ass d'Noicht, a kál —
Nach weit vun hei d'abtei —
Och lès mech schlòfen hei!

De Piörtner : « Pater gièr, »
Herân — an dreivt s'an d'Wiär!
Kaum wor de Knoidler do,
O—ail jaitzt schrècklech Ploh —
A strummeweiss läft d'Blut.
Dem Pater dóng dât gut.

DE WÊS, D'SCHÖF, D'WIÈREK, AN D'STEMM.

Do woren der drei
Bei en-ên esó treu,
An d'Schöpf mat dem wês,
An d'Wièrek mol ês,
(So söht et de Ruff,)
Bei der Stemm ander Stuv;
Só jémren, a klohn,
Wât Onglöck s'erdrohn:

De Wês.

Kaum sen ech geboiren,
Da gin ech gefoiren,

An d'Müllen, a Stèng
Mech reiven do rèng.
Wât muss ech do zéhen
A Pengen, à Wéhen!
Dan hun ech gut jaizen,
De Möller, de weissen,
Sein Hièrz ass e Stên,
Et hëllef mer kên.
Am Tak-e-Tak-Schlag,
Entrènnt mer den Dâg,
A sêllós entfléhen
Nun èndlech de Wéhen.

A woiffür mech dennen,
Mech reive, mech schönnen?
Ass't wèll ech erhalen
De Jongen, den Alen,
Wèll d'Leud allegoir,
Mech léve só goir!
Nur èppes kann troéschten
Mei Kommer, dè woéschten:
Ech gin an den Dót,
Net bluddeg, net rót,
Dra gin ech só weis,
Wé de Schné ob dem Eis,
An hun dât gemèng,
Mat der Onshold elèng.

D'Schòf.

Meng Commèr-dât leiden,
Ass, lòsst mer net streiden,
Söht d'Schòf, net elèng,
Ièch Kiöre gemèng:
Wièn hällt dan en Dhéer,
Wé d'Hammel, an Éher,
Ongglöcklech wé Gront:
Bál beisst et den Hond,
Bál wèrft et mat Schollen
De Schoéfer, geschwollen,
Vol Drèck, a voll Lêm,
Kômmt Ovens et hêm.
An ass ehm gehollef,
Gént Adler, a Wollef,
Et gêht ehm net besser,
Dan ass et dem Mèsser,
Dem Schloichter sein Tur;
Da läft wé e Bur
Ehm d'Blut aus der Oder.
Woirfür dann? dât froh-der,
Wèl d'Nâkeg ech klèden, ..
An d'Honrech erfrèden
Mat säftegem Bròt,
De Stolz vum dem Stòt!

Mei Leiden ze kroénen, —
(Ja láft-dir meng Trénen,
O himmlesche Gott!) —
Als öiregste Spott,
Da gin se a Reihen,
Für Bâssen, a Geihen,
Meng Treipe gesponnen,
Zum danze geronnen.

D'Wièrek.

Mé nützlech, wé d'Gromper,
Ja — sen ech, mei Comper,
An dach, ewé dir,
Am Ongglöck—woifür?
Mei Sòm, e get Oileg,
Meng Haut, esó schoileg,
Get lenge Gezeus,
Ewé Selver só weis.
A wièn da, rond òm sech,
En Hièm, an e Schnapdöch,
Wièn, óhné mech, hätt
E Leildöch um Bètt?
A wât für èng Krón,
Brengt dat mer zum Lón?
O! Oireg ech klohen,

Ja, Wéhen mer drohen,
Vun allerlê Rangen,
Am brièchen, am schwangen,
An d'Pröv, ongeheuer!
Dernièvent vum Feuer.

D'Stemm.

Sit róheg dir drei,
Söht d'Stemm ehn drob treu;
Ech ruffen de Kënner,
A jaitzen an d'Länner,
Hoéch üverall aus:
Dem Mârter sièf d'Straus!
Nohm Drübsal, am Moéhen,
Onstièrvlech wèrd bloéhen,
Vum Pòl, bis ob d'Roim,
Ièch gloreich de Noim;
Dèn éweg wèrd grengen,
A Wonner ömrengen,
Bis d'Wèlten obhalen,
An d'Zeiten afalen.
Wesst úveraĴ, emmer,
Jé nötzlecher se mer,
Am fanne wât éschter,
D'Verfolgong wât béschter!

Wó ass da, meng Kanner,
Ob Ierden, e Fanner,
Dêm Drübsaī a Moird,
Zum Lón net gegoit.
De Weise muss wessen,
Nur an dem Gewessen,
Belónong a Kráft,
Vir dât wât e Schâft.

O'POPEGEI, AN DE WENDHOND.

Eng Mêr-Abês
Hól, für d'Abtei,
Scho johrlang, ês
Eng Popegei.

Des wòr, a Léher,
An och am Fètt,
Só Mönnech schwéer,
Si nañt sech Nätt.

Vir desem Oirt,
Hei èmol hei,
E Bauer foihrt
Mat Holz verbei.

« *Werff'ov*, » rüfft d'Dhéer ;
O! würdeg Fra,
Den Ableck, séer,
Söht dese — Ja!

Dât hièv befoil,
Só wòr et ehm,
Et d'Abès woi!,
Kèng Vulle-Stemm.

Wé d'Kàr nun eidel,
De Bauer fró,
Läft dû, mam Beudel,
Ob d'Klóschter zó.

Doch d'Abès gâft :
Ech hu kèng Scheider,
Kés un ièch kâft,
A macht ièch weider.

Eléscht — « *werff'òv*, »
Verzeiht, Fra Nonn,
Rufft dir heròv,
Mer lò zur Stonn.

Dát wòr se, git,
Nès d'Popegei,
Ech se nu mütt,
Der Schèlmerei.

Dòt! hoilt dèn Dreiert,
OÉhm, vir êr Moéh,
Só söht d'Beschleiert,
Gestròft get d'Véh!

Bis dreimòl neu
De Mohnd sech wós,
Rüft s'an d'Gebatü,
Bleiv d'Nätt a Bós!

Dir Denger hütt,
(Sit all ehm Hasser,)
Dat neischt et krit,
As Bród a Wässer.

Dach d'áremt D'Dhéer,
Scho mòhr an dürr,
Gedanke schwéer,
Kuckt ês vír d'Dür.

E Wendhond góng,
Dû grád verbei,
Do wó et hóng,
Et rüfft ehm treu :

Mä soh—hois d'och,
(Dei Fètt der Schmolz,)
Gemârt des Woch,
Èng Kóert Holz?

ÉRARD VUN DÉFERDÖNG.

An e musst sech vun ehr trènnen,
Dröckt se warm un d'Broscht,
D'Waffe blenken öm seng Lènnen,
Voll vu Krichesloscht.
En zéht nu fort mat senge Männer,
An de welle Streit,
Ewèg, goir weit, an d'Hède-Länner,
Erard vun ehr weit.

Schon am Blut zu dausend leihen
Vun dem Feindes-arm,
Erards muddeg Hèlde-reihen,
Ròsen an dem Schwarm.

Vu sengem Hèllem d'Fièdre fléhen,
Flenker fléht sei Schwfèrt,
An d'Hèden öm sech träppweiss méhen,
D'Loéwin só sech wièrdt.

D'Kreschten èndlech musste läfen,
Aus wòr d'bludeg Schloicht,
D'Dóde lógen do zu Háfen,
Kên un Erard doicht.
A Josin, senger léven,
O! der arme Braut,
Dé nur kommen, sohn der dröven,
Erards Dót all laut.

Drei Johr wòre kaum vergängen,
Klappt en un der Poirt,
Wó e Josin, mat verlängen,
Hofft am deuren Oirt.
O! wé musst en dû erbéven,
Ob dé schrèklech Rièd:
« D'Josin ass am Klóschter, léven,
Für dech hëlleg bièdt. »

An en hîft sech ob, den treuen,
Báut sech gleich èng Kláus,

Loést seng Schlässer eidel leihen,
Vol, vu Gram a Graus.
Èng Kapèlche góng e sètzen,
Gént hirt d'Klóschter doir,
D'Josine, d'frumm, esó ze schätzen,
Dé für hiè verloir.

A vu Moirges, bis an d'Noichten,
Bis èng Fenster sprengt,
Doir, ob d'Klóschter, sezt en z'oichten,
Bis Josin erschengt;
Bis heròv hir Himmels-blecken,
Bis dé frum Gestaît,
Heròv gént d'hèlleg Kláus sech böcken,
Ob den deushtre Wald.

Zéht dañ d'Klack vum Himmelshaüschén,
Bièdt den Angelus,
Schloéft da róheg an der Klaüschén,
Bis heraus e muss.
Also lièvt e láng am stellen,
Róheg Gott ergin,
Oicht ob d'Fenster, stárkes Wöllen,
Bis en se gesin.

Êmòl hól se ob ze penken ,
D'Ovesklack am Wald ,
Josin—Josin—schrècklech Wenken ,
Lâfen durch dech kalt !
An de Brudder , nach mat droéven
Dóden Ahe stârt ,
Noh dem Fenster , noh der léven ,
Leich , en ob se wârt .

EUFROSINE VU FALKESTËN.

Eufrosine wèrd beglücken
Ëndlech Conon's Hand,
Séleg wèrde nu sech dröcken,
Bèd an èngrem Band.
Et nohe schon dé glöcklech Stonnen,
Dé belónen d'Lévt,
O! gév, mat kènge bludge Wonnen,
Bál sein Hièrz bedroévt!

Conon — Conon — och du ârmen!
Wéh! dass du geboir —
Dröcks se kêmol an deng Armen,
S'ass für dech verloir!
Et warden ob dech schrècklech Wéhen,
Ëdle Ritter fléh!
Dei Schiksal wèrd sech furchtbar dréen,
Eufrosine — wéh!

Mat den éschte Sonne-Stralen,
Hallo — toénet d'Hoir,
Hallo — fort! lès d'Geissel knalen,
Üver Klé a Koir!
Wé fléht de Gaul, durch Wald, an Aker,
Ob der Spur vum Weïd,
Wé hètzen d'monter Honn et waker,
Dót et nider tröllt.

Eufrosine lès entrènnen
D'Arem Hirschkóh — halt!
Schon errêcht, an deuschte Wannen,
D'Noicht se vun dem Wald.
An d'Frälin, mat erneutem Moéhen,
Sètz der scheuen noh,
Verirt sech an dem Wald, scho fléhen
D'Strale vun dem Doh.

Metten an dèn dausend Stròssen,
Dé de Wald durchgin,
Wês se net wohi sech lòssen,
Wó dé richtig sin.
Si loést, òm Höllef, d'Hoir woil toénen,
'T antwurt ehr kê Schaï,
Vergièvens brecht se aus an Trénen,
Steï ass 't üveraï.

Wéh! o wéh! wièn hoit Erbarmen,
Mat der arme Braut?
Gott ass gént mech, wéh! mir Armen,
Rüfft se, jémrend laut.
O! lès mech net am Wald verschmoichten,
An der Weïdnes hei,
O Gott! ech müsst dei Noim veroichten,
Hoëllesch dir ontren.

Hei! wât rauscht do an de Bliäder,
Kuck — e Reiter knét,
Vir ehr nider, stolz èng Fièder,
Ob dem Hèllem wéht.
Vu Gold, a Purper, blenkt de Schmanken,
Gott — só schoé, só jonk!
Seng Bleck ob Eufrosinen wanken,
Dé doir nider sonk.

Wé s'erwächt mat neue Gêschter,
Gott! wat ass geschit?
Ass hire Senne net mé Mêschter,
D'wält ehr durch d'Geblüt;
Et stürme, reissend, nun hir Bröschten,
Schloést e neue Band,
Um Frièmen hänken hir Gelöschten,
Glóse voller Brand.

Robert, söht den èdle Ritter,
Lèdt ob sichre Wèh'n,
Eufrosine an hir Gùdder,
D'Schlass vu Falkestên.
A schêdend dröckt en s'a seng Armen,
Voller Léves schmièrz;
Erloés mech Moirgen, o mech Armen!
Rüfft se — dir mein Hierz!

Moirgen, hoér! wann do oiven
Stêht de stelle Stièr,
Hèmlech üver Bröck a Groiven,
Komm ob fienker Miär.
O! komm, van d'Onken an den Deichen,
D'Eulen hoil do schrein,
An d'Gêschter dohièr gin as Leichen,
Komm mech da befrein!

Conon! Conon! géh net schlöfen,
Wách am Lîchteschein;
Gott, o! Gott wèrd d'treulós ströfen,
Hent wann d'Onke schrein.
Sobál as d'Stièren, hoéch am Himmel,
Lîchte voller Glanz,
Et hoért ên e loist Gewimmel,
Wé vu Gêschter Danz.

Halt! — 't gëht trap, a lois mat stellen
Huff herob ob d'Vest —
Robert — « bas-d'et, » rüfft mat mellem
Tón èng Stemm do fest.
An d'Faïpoint fällt, si leiht gesonken;
Hei — wé fléht de Gaul,
Wé schloéht e Feuer-fonken,
Hei — wé schäumt ehm d'Maul!

Eufrosine bei sech setzen,
Schnèl, mam deure Ráv,
Robert, wé am Wièder d'Bletzen,
Schésst durch Reis a Láv.
Wé fléhen d'Haüser, Diörfer, d'Flècken,
Heulend dauscht de Wand;
Et gëht durch Besch, an Daï, an Hècken,
Fort mam zârte Pant.

Eufrosine, rënn nur séer,
Conon folgt deng Bunn;
Rënn! dei Volder, ob seng Kéer,
Rêcht schon un dech un.
Dach Robert get sei Schwièrd der treuen
Eufrosine doir,
An hire blanne Strêch erleihe
Schon d'Verfolger Poir.

Ah! si schloéht, an trèfft am háen,
Stièrvend fällt en hin,
Stière wännt vum Moird êr Ahen,
Dèn ehr d'Liève gin;
Et fällt, doir bei ehn, séllós nider,
Eufrosine oh!
Dei Braütegam, o! treulós — zidder!
Bludeg leiht en do!

Schnèller gèht et viroi, weiter,
Viroi bis un d'Our,
An en Acher trièden d'Reiter,
Weider viroi nur.
O! Graus — o! Greuel — wât erschengen,
Eufrosinens Ah'n?
O! zidder — kuck dé Dengen,
Onglück vun de Frán!

Hei! am Ritter banne glósen,
Glüddeg Bränn — o! Graus!
Durch de Panzer vum gottlösen,
Spretze Quonken aus.
Et Flámt den Hèllem, Koile lichten,
Durch den Harnesch rôt;
O! Eufrosin, wohi nu flichten,
An dêr grösser Nóth?

Ach! si fällt nu, vol Entsätzen,
Bièdend ob hir Knén,
Himmel! rüfft se, aus de Nètzen
Satans hèllf mer fléhn.
Dese musst se nu verlòssen,
Jaizt nach : Eufrosin!
Verzweiwelt wèrds-de éweg ròsen,
Voider miörderin!

Rau ehr, wé vu Wièder-keulen,
Donnert d'Broscht vum Wûrt
Voider miörderin! am heulen,
Flucht s'ob hir Gebûrt.
Verzweiwelt ob dé Greuel-dòthen,
Sprengt se wel an d'Strumm;
Kèng Rètter hirem Leiv sech nòthen,
Gott! der Sél sief frum.

Rèsner 't ass, bei hèlle Noichten,
Falkestên net gut;
D'Onken, d'Eule, wann se woichten,
Sé ob denger Hutt!
Èng blèch Gestalt geseis-de tröllen
An de Ruïnen hièr,
Mat jémre, wémren d'Génd ervöllen,
Bis entweicht de Stièr.

ÈLBERT VU GIRSCHT.

Virwiärts zéhen d'dapper Streiter,
Noh dem hëlge Grâv,
Èlbert mat de sengen, heiter,
Folgt dem Hèldenhâf;
Reist sech las aus Maris Armen,
Kösst dé Soésseg Maul,
Schèd mat Léves-dröck, mat warmen,
Wèrft sech ob sei Gaul.

Klappen, an dem Land der Hèden,
Munneg bluddeg Schloicht,
D'Stire woil mat Lorber klêden,
Kèng de Sig eh broicht.
Èlbert leiht schon an de Kètten,
Déf am Móre-land,
Kont och kênen dapper rêtten,
Aus der Feinden Hand?

Schrècklech leidt e schon all Qualen,
Mutvoll, do als Slaw;
D'Mâtre sollen hièn net halen,
Önner frièmem Glav!
Wât s'och duhn, a wé s'och drohen,
Èlbert bleivt getreu,
Sech senges Glave lièdeg sohen:
Nê — só söht e frei.

A seng Schmièrze klammen emmer,
D'Leide krit kên Ènn,
Gott! só bièdt e, Kräfte gemmer,
Gnòdreich ob mech wänn!
Maris Bildnes vir dem nassen
Tréne volle Bleck,
Kann e sèlver d'Feind net hassen,
An den droévsten Dröck.

Dach e wèrft sech hin ob d'Knéen,
Bièd zu Maria:
O! du hëlleg, kuck meng Wéhen,
Gloreich Gottesfra!
Breng an d'Hêmecht mech zur léven,
Glöcklech bei se hin,
Zéh mech aus der Nóth, der droéven,
Himmels-Kinegin!

O! en Tempel wöll ech steften,
Hèlleg! dir geweiht,
Brengs de mech ob d'hêmesch Tröfften,
Glöcklech, hir zur Seit;
Könne nê, mat Frêde-Blecken,
D'Ahen ob ehr rôhn,
O! der léven, mat Entzöcken,
Treuvoll mech erfrón!

An de Schlöf nu sonk e nider,
D'Hièrz vum biède licht,
D'Himmlesch stiärkt seng mâteg Glidder,
D'Gnòden ob eh rîcht.
Wâch, wé Moirges, d'Bleck sech dréen,
Hei! wât ass — gesei!
Kuckt seng lév do bei ehm bloéhen,
An der Hêmegt hei!

Dât Mirakel éweg weisen,
An der Gottes Hött,
Hâut zu Girscht, nach d'schwéer Eisen,
Dé belâscht seng Trett;
Dé en dróg an droéven Dohen,
Bei den Hède, Sclaw,
Metten an de groéste Plohen,
Treu dem Kreschte Glav.

OTTO DE RHEINGROF.

Sonndes wòr et, roétlech lichten
D'Strale froéh vum Dum,
D'Andacht eilen doir verrichten
All, an d'Hóchamt, frum;
An ièrescht hoéert ê scho klenken,
Hèl, den Oirgel-Schaï,
Zum Gottes-dengscht schon d'Klacke penken,
Ruffen d'Kreschten all.

Gottlós stürmt de Gròf ob d'johen,
An dèr hèllger Stonn,
Zu dem Wäld hin, zu dem nohen,
Zwesche Kniècht, an Honn.
An d'Hiörner schalen — Hallo — Jaizen
D'Jäher, wel am Lâf;
Si sètzen oin, a stürmesch reissen
Alles üverhâf.

Schon errêcht de Kreuzwèh, fienker,
Vir de Gròf; geseil
Ob der rièchter, ob der lenker
Seit, zwê Ritter hei.
Si sprèngen hièr, de Gròf a Metten,
Frièm vun ausse Schein,
Beglède stéts, mat gleichen Tretten,
Otto vun dem Rhein.

Schoén, a lévleg, ass dè Rièchten,
Reich, a blenker Troicht;
Graff, a rauher schengt dè Lenken,
Deuschter wé èng Noicht.
Dèm éschten, d'Ahen heiter blenken,
Desem wé e Koil,
E Schemmel reidt dèndo, de lenken
Droéht e Feuer-Foil.

Welkomm! rüfft de Gròf de bèden,
Welkomm — Ritterpoir!
Frèleg soll der mech beglèden,
Hallo — blòsst an d'Hoir!
Et get ob Ièrden, an dem Himmel,
Frèd'ger neischt as d'Joicht —
Herbei — dir Ritter an d'Getümmel —
"T gêht bis spét an d'Noicht!

Dach de rièchten dêht sech nohen,
Sanneft rièdt zum Gròf:
Lòs o! èdlen, háut vum johen,
Háut o! Gròf Iòs òv!
O! feier, frum, des hèlleg Stonnen,
Gott elèng erkoir,
Sos trèffen dech dé grausamst Wonnen,
An du bass verloir.

Hoéer Gròf net oin dát schwätzen,
Fällt de lenken drân,
Viroi, rascher d'Wèld ob hètzen,
Ass wât-s-du ze mâhn.
Bah! wât ass Hóchamt? wât ass bièden?
Do mat dech net ploh!
Mech lòs, wât hèrrlech, dech berièden,
Lauschter net dèm do.

Gut gerièdt, só ass't o! lenken,
Söht de Gròf, mei Mañ!
Biède géh, wann d'Klacke penken,
Wiè net johe kann!
Et Schoésst nun, üver Wís an Hèden,
Fort, am johen, d'Band,
A stéts, dé zwê, de Gròf beglêden,
Rièchs, a lenker Hand.

An üver Bièrg, an Dähler sètzen,
Durech Besch a Land;
'T ass kên halen, 't get am hètzen
Alles üverrandt.
Schon dreiven s'ob en Hirsch, e weissen,
Hallo — toénet d'Hoir,
A stürmesch noh dem Véh se reissen,
Fléhen s'allegoir.

Ziddrend gêht et sech verkraüchen,
An e Stöck vu Koir,
'T hofft den Honn esó z'entweichen,
Dé seng Spur verloir.
A kuckt — et trett hervir den Armen
Bauer vun dem Gront:
O! Hèrr, mat mengem Gut Erbarmen —
Wó mei Bród ech font.

Sanneft moint dè rièchte Reider,
Get ehm gude Ròth;
Dach dèn aner hètzt eh weider
Oin zu boéser Dòth.
Et loést de Gròf sech lîcht berièden
Vun dem lenke Gâscht,
Dem rièchte Mañ, sein Zwank, a bièden,
Fällt ehm nur zu Lâscht.

Fort mam Bauer, hop, Gesellen,
Hètz mer oin ehn d'Honn!
Lòsst mer d'Geissel öm eh knällen,
Gêht e net zur Stonn!
Et stürzt den Trapp nun an den Aker;
Männer, Honn, à Pièrd
Zertrièden alles, rond öm, waker,
Hallem, Ég an Ièrd.

D'Weïd, vum Liärem obgedriven,
Sprengt heraus an d'Freit,
Wât vu Mañ, an Honn net bliven,
Stürzt ehm noh an d'Welt.
Verfollegt vun de schnèllen Honnen,
Läft et an e Flòr,
Verstoppt sech öuner d'Hièrdt besonnen,
Dé am wêde wòr.

Dach seng Spur hu bál erwettert
D'Honn, a schnèllem Lâf;
'T kömt, mam Gròf, dohin erbettert,
Oin de Jäherhâf.
Zu senge Foésse wèrfft sech nider
Wémrend doir den Hîrt;
Et foircht für d'Véh, den treuen Hüdder,
Wé en d'Honn gespîrt.

Och! Erbarmen, Hèrr Erbarmen!
Lòsst mei Véh a Róh,
Dènkt, hei wèdt, só moincher armen
Wittfra, ênzeg Kóh.
Verdillegt net d'onschölleg Bésehten,
Róheg ob der Wèd;
Wiè gév den arme Landman troéschten,
Ob dé Grausamkêt?

Sanneft moint de rièchte Reider,
Get ehm gude Ròth;
Dach dèn aner hètzt e weider
Oien zu boéser Dòth.
Et loést de Gròf secht licht berièden
Vun dem lenke Gáscht,
Dem rièchte Mañ, sein Zwank, a bièden,
Fällt ehm nur zu Láscht.

Fort mam Hirt— jèh hop! Gesèllen,
Hètzt mer dese gleich,
Wòlt e sech ob d'Seit net stèllen,
Hurteg onser Zeig.
A bluddeg fällt 'den Hirt doir nìder,
Vun den Honn gebasst,
A bludeg fale Kóh, a Widder,
Stöck, för Stöck, verrasst.

D'Wëld, mat fienke Sëtz, entfluchen
Aus dem moirde kaum,
Keuchend kömt durch d'Fëld gezuhen,
Voller Blut, a Schaum.
'T enzéht et nun, de Jäher Blecken,
D'Noicht vum Wald et déf,
Et läßt sech an èng Kláus hei dröcken,
Bei e Bruder droév.

Dach de welle Jäherschwarem
Folgt dem Hirsch dohin,
An de Bruder bièd se warem,
Lòst dât Dhéer sin!
Et rüfft öm Höllef Gott, dât aremt,
Éhrt des hëlleg Hütt;
O wéh! wann dir ièch net erbaremt
Senger, ob meng Bitt.

Sanneft moint de rièchte Reider,
Get ehm gude Ròth;
Dach dèn aner hètzt e weider
Oin zu boéser Dòth.
Et loést de Gròf sech licht berièden
Vun dèm lenke Gáscht,
Dem rièchte Mañ, sein Zwank, a bièden,
Fällt ehm nur zu Lâscht.

Fort! Mam Bruder — hop! Gesellen,
Hèzt mer dese gleich,
Wölt e sech ob d'Seit net stèllen,
Hurteg, onser Zeig.
Du solls meng Joichtloscht net verdièrven,
Hàut, du Bruder frèch:
A gév't am dretten Himmel lièven,
'T müssst mer do ewèg!

Hallo — lòst èr Hiörner schalen,
Joht mer d'Honn an d'Klaus!
Hei! ob êmdl blóv en halen,
Wé verstengt, o Graus!
De Brudder, mat der Hött, verschwannen,
Öm ehn d'Jochtgebröll;
Verlösst vum allem, vir an hannen,
Get et Noicht, a stël.

Dach e get dem Pièrd nun d'Spoiren,
'T wölt net viroin d'Véh —
D'Geissel loést en öm et foihren,
A si klákt net mé!
E bloésst an d'Wald-hoir, dach vergièven,
Kènges Tón mé get;
E Rüfft seng Kniècht, ob Leiv, a Lièven,
An en hoért sech net.

'T get nu Schwârz, an emmer steller
Öm eh, wé am Grâv;
D'Hièrz dat get ehm nu scho meller,
An dêm Greuel-hâf.
Et bröllt nun hoil, durch Bletz an Donner,
Furchtbarlech heròv,
Èng Stemm vum Himmel, kuckt — e Wonner!
Hei mat deser Stròf:

Fléh! Tyran gént Mensch an Dhéer,
Frèch gént Gott a Rècht,
D'Mârter dé s'erdrohn — erféer —
Get elò geraècht.
Bis spét an d'Éwegkêt soll hètzen
D'Hoéll, ob hiren Tur,
Dech, Träpp vun Hoèllen-Honn sech sètzen
Hannen ob deng Spur.

Fléh! an éweg solls d'erschrècken
D'grausam Fürste-Band,
Dé, für Loscht a Frèd z'erwècken,
An dem Jäherstand,
De Schöpfer, nach d'Geschöpfer oichten,
Daure kènger Moéh,
Ob Blut, an Önnnergank nur troichten,
Stürze Land a Véh.

Hei! et zéht durch d'Loft e glenzen,
Schwièwelgièl vu Fàrv,
Kál läft Dódes-Schwès dem Prenzen
Durch seng Glidder scharf.
Den Donner kràcht, e stürmescht Brausen
Peift hoil durch de Wald.
Dem Grov, durch Moirg, a Bèn, e Grausen
Schudreg läft, a Kalt.

Kuckt do! aus der Ièrd — erféert!
Greift èng Risen-Hand;
Öm de Kap vum Gròf se kéert,
Gént de Röck gewant.
De Boidem bascht, an Damp, a Gloésen,
Speizt e weit ömhièr;
Et zéht sech öm ehn, öm de boésen,
Weit e Flame-mièr.

Doa wullen schrèckleg Massen
Dràchewürm — o! Graus —
'T sprangen, schnappend mat de Strassen,
Dausend Honn herans,
Sech hurlend, furchtbar, öm eh brätzen,
Schaum a Geft öm d'Maul,
Eh ròseg, wé e weïd, oinhètzen,
Beissen noh dem Gaul.

Haulend muss en d'Land durchreissen,
Wémrend d'weideg Wèlt,
D'Honn mat Wuth, stéts noh ehm beissen,
Fléht durch Wald a Fèld;
Am Dòh, durch önnerridesch Piäder,
Noits hoéch an der Lûcht;
Só schésst e viroi, wé e Wièder,
Éweg an der Flûcht.

Sei Kapp eröm, nohm Röck, gekéert,
Muss en, óhné Róh,
D'Monstre kucken, an erféert,
Sprangen ob ehn zó.
E muss se kucke, wé se beissen
Noh dem welle Gaul,
Wé se noh ehm stéts obreissen
Haulend d'weideg Maul.

Dât ass d'éweg Joicht, si dauert
Bis de joéngsten Dâg,
Moinchen dèn ob si gelauert,
Fól zu Boidem Schwâch.
Et könnten dât ons woil bekennen
Viller Jäher Mont,
Hätten si et ons ze nennen
Net, e gude Gront.

DE KLAUTTCHEN VUN ITZEG.

Zu Itzeg woindt, vir áler Zeit,
E Klautchen, dè sech vil geheit,
A senger Schmet, dohannen,
Sei Lièven ze gewannen.

Et tredt hei froéh, am Balleg-Råd,
De Schwitz sech vir dem Dâg scho mât,
Hei froéh, a spét klenkt d'Eisen,
A Schoé getaktelt Weisen.

An senger armen Doirefhütt
Et sive liéveg Kanner get;
Wât musst den Hoimer schâlen,
Für s'allegoirt z'erhâlen!

Ob d'Nóth de Mañ och oireg dröckt,
Et net aus senger Stemmung bleckt,
Am peifen, an am sangen,
Seng kräfteg Häh erklangen.

Beglêd de fienken Hoimerschlag,
Mat Liddër woil de ganzen Dâg;
Do wòr et goir kê kränken,
Mé loéschteg as ze dènken.

Dât dóng dem Schwärzen enne Lèd,
An zó sech mat Ergètze söht;
Dem Klautche muss do oiven
De Fride gi verdoirven.

En höit d'Gestaît vun èngem Schmet,
A vir de Klautche gélang tritt;
An desen dêht ehn dengen,
A vir de Stack eh brengen.

E Schloéht, mat Kráft, a stárker Fauscht,
De Stack, dat weit dohièr et dauscht,
An hei! wé dêht en donken
Vum Eise spretzen d'Fonken!

Só schlóg e fort, bei Dampf, a Râch,
Ob d'Eisen hei de ganzen Dâg,
An òvens wòr en Hâfen,
Vu Näh! do ob ze râfen.

Et kuckt de Klautchen, êschlech fröh,
Der Arbegt vun dem Borscht do zó,
Dach wòr e vir nach hannen,
Dèn aner Dâg ze fannen.

Dât dõng dem Mêschter hièrzech lèd;
A wé e quóm an d'Schmet — o! Frèd,
Vu gèlleg Gold sech weissen
Seng Näh!, an net vun Eisen.

Vu gólde Näh! dorömmen lóg
Et voll, dé him de Frième schlóg,
Dé dêht e gleich obschièren,
An drob seng Schmetche spièren.

Nu, söht en, ädé Hoimer mein,
Ech hu genog mei Liève fein,
Ewèg dir eise Rudden,
Ech duh mer oin de guden!

E läßt nu gleich de Frède nõh,
Verbezt sei Geld a Kloh, ob Kloh,
Am danzen, an am sprangen,
A Frèd vun alle Rangem.

Dach wé sei Gold en all verziert,
Sech mat dem lèschte Su gewièrdt,
Du dróg e kê Bedènken,
An d'Schlèchtegkêt ze sènken.

E mecht sech an èng Räuberband,
A stílt a moird mat dèr am Land;
Dem Faulen an dem Schwächen,
Wolt d'Arbegt net mé schmächen.

Dach fällt e bál an d'Richterhand,
A get verurteilt zu dem Brant,
Schon ob dem Scheiderhåfen,
Stin d'Leud ehn oin ze gâfen.

A wé nun d'Flamen öm eh schlohn,
Dir Leud-wát hoit sech zógedrohn?
De Schwârze quóm ehn hoilen,
Emetten aus de Koilen.

Dât hei verziält ièch jidermañ,
Zu Itzeg ob dem ganze Bañ;
Gott sièf dem Klautche gnoédeg,
Dè sos só braw, a froédeg!

DEN HOIS MAT DEN DREI BÈN.

Cyrl, den hëlleche Bruder,
Hól làng, a völlechem Fuder,
Et get elo dausend Johr lois,
Um lèrnser Bièreg en Hois.

D'Dhéer wòr zâm, a gedölleg,
Artlech vu Sitten, a wölleg,
Mam Bruder, all Kreuz, an all Lèd,
Stéts gièren ze dêle berêt.

'T lóf an der Klàus doeroichter,
Hêmlech, als soirgende Woichter,
Verstänneg, hàrt a gestählt,
Et hoit ehm nur d'Schwätze gefèhlt.

D'Leud, dohièr an der Gégend,
D'Arem sówoil, wé d'Vermoégend,
Si kañten, a lévten all vil,
Den Höische vum Pater Cyril.

Nidreg heròv un der Sauer,
Prächteg, mat Poirten, a Mauer,
Rîcht üver der Kläüschén elei,
Gesit d'Bene dikter-Abtei!

Thebald den Abt, wé do bannen,
Strènger ass kê woil ze fannen,
Dem Bruder Noviss, e nu góv,
Ze mâchen hei det ehm als Prév.

Hent, öm halef-Noicht, gêhs-de,
Doir oiven, an d'Klâüschén doir, wês-de —
Elèng, an ech wöll de Beweis
Geschriven, drob sètzen ech Preis.

Hârteg, wé halef-Noicht kommen,
Móg sech de Brudder, de frommen,
Doiroiven nohm hëllechen Hàus,
Elèng hin, ermuddegt, an d'Klâus.

Fönnt hei kê Bruder Cyrillen ,
Nemmen den Hois ob den Dillen ,
Dè sprengt ehm herob ob de Schóss ,
Sóbál as de Bruder sech sóss.

D'Dhéer dāt mecht ehm Carèssen ,
Wiärend dat hièn unterdèssen
Vergièvens Cyrillen erwárt ,
Ze hêschen den certificat.

Musst nu noh ètleche Stonnen ,
Dé schon am wården entronnen ,
Röm hannescht heròv an d'Abtei ,
Seng Zeit, dé wòr nu verbei.

Over dem Abt et ze próven ,
Dat en ob d'Kláus sech begóven ,
Schneidt en dem Höische , ganz frèch ,
Èng Pättche vun hannen ewèg.

Wé nun Cyrille gekommen ,
D'Greul-dòth vum Hiösche vernommen ,
Du scheckt en , heròv an d'Abtei ,
Ze hêsche sei Bèn , en dènhei.

Hüppend läft desen öm d'Mauren,
Setzt beim Klóschter ze lauren,
Wèll d'Brüder, dé lógen a Róh,
An d'Poirten, dé wòren all zó.

Gêht nu 'röm hannescht zum Pater,
D'Schiksal hei trèfft ehn nun harder,
E font Cyrillen, och! Dót,
A sech, den Armen, öm d'Brót.

Ass vu Verdròss du gestoirven,
Góv dèn Dâg nach begroiven,
An zenter hièr kömt en heröm,
Doir üver ass nemmen èng Stemm.

Noits, wann den Himmel ganz stièreg,
Klömmt e vum ièrnzer Bièreg,
An hüppt, ehn drei Pättecher drohn,
Ob d'Klóschter, dé véert ze frohn.

D'SIVE-SCHLOÉFER VUN HOLLERECH.

Zu Hollrech hât èng Fra,
Eng Wittib, 'tass geschit,
Sos, sive lièveg Klèng;
Si kreischt sech wont hir Ah,
Dat si kaum z'ièsse krit,
Genog, für sech èleng.

Si wòr só arem goir,
Wé d'Hänn, ehr sos neischt blóv,
Am Dohlón, klèng an ènk;
Kaum Brót, vu schwärzem Koir,
Für d'Kanner, dé se schóf;
O! wât en Èlend — dènk!

Si quóm emòl erhêm,
A font an déwem Schlòf,
Hir Kanner ob dem Stroéh;
Si lógen an den Dräm,
Gedölleg do wé Schòf,
Et dóng ehr hièrzech wéh.

Si rüfft verzweifelt dát:
Och! wéren s'all nur dót,
Am éw'ge Schlòf vergut —
Ech hätt am Hàus da sât,
Für mech elèng woil Brót,
Am Liève gude Muth.

Och! Gott, net woil en dêht
U mir, der arme Fra,
En dröckt mech, vil ze hárt!
Só kloht se voller Lêd.
Ja stièrvt, meng Kanner, ah!
Sit glöcklech, söht se zärt.

O! dat der éweg schloéft,
O! dat der an dem Gront,
Am Boidem légt vervàult!
Só rüfft sé, goir bedroévt;
Kê Gott, den Arme font!
Só sennlós goir se hàult.

A kuck! dèn aner Dâg —
E Wonner — wât geschóg?
All sive lógen dót!
Och! Gott, só rüfft se schwâch,
(Ze spét an Tréne bróch,)
Versücht net óhné Nóth!

Zu Hollrech háut gesei,
Et kascht dech ètlech Trett,
Als Moineng, an de Stên,
Gehân, an ènger Rei,
(’T sen d’sive Schloéfer det,)
Dé Kanner bei-en-ên.

CLAIRFONTAINE.

Noh bei Arel am lévlechen Dhaï,
Wó schált esó mächteg den Hoimerschaï,
Wó d'Eise sech furemt gedâmeg, a wêch,
Zu Stängen, do önnere de kräftege Strêch,
Wòr, zu Clairfontaine, èng Bureg sos hei,
Der Groéwin Ermsinde als Summer Gebäu.
Heihi, wann d'Bloéhe sech wósen um Feïd,
Quóm se sech flichten, an d'Róh, aus der Weït,
Ewèg aus de Soirgen, aus jiklechem Lêd,
An d'lévlech Natur, ergètze mat Frêd.
Vun deser nu wöll ech erziälen hei dât:
Si sóss bei dem Bur, do nièven dem Pâd,
Am Dhaï, emòl müd, am Schiäd, an der Ròh,
Wé d'Ahe, vum schlòfen, ehr fòlen dû zó.
A wé se do schlóf, am Schiäd vun dem Bâm,
Befällt se hei desen, dèn hëllegen Drâm.

Et schengdt ehr as quoém do den Hüvel heròv,
Eng Fräe-gestaît, a metten a Schòf,
Reichlech geklêdt, voll Selver a Glanz;
Et licht òm de Kap ehr e glenzeche Kranz.
Si dróg ob dem Arem, geduckelt, e Kant,
A foéhert hir Lämmer mat soirgender Hand.
Dach-Wonner-des hâten, um Schné-weisse Leiv,
Schwârz gezuhen, e brèdeche Streif;
A wé den Trapp an d'Noéh er gekommen,
Erwächt se, a kuckt — 't wor alles verschwommen!
Noh bei dèm Oirt, um nämleche Bañ,
Am Wald, wòr èng Klâus, en hèleche Mañ:
Dese läfft d'Groéwin nun hûrteg befrohn,
D'Bedeuteng vum Drâm, e mièg ehr woil sohn.
Den hèllege Bruder, noh dèm e gebièdt,
Zur Groéwin, wé follegt, esó en du rièdt:
O Frälin! dé Fra, dé am Drâm der gesin,
Et ass se, dé Jesu zu Betlem ons gin,
Maria, dé hèlleg, si wöllt vun ièch hei,
Zu éwecher Andacht, e Klóschter-gebaü;
Dé Lámer, dach selver, o Groéwi, git oicht,
Dé do ièch erschengt, à Schwârz weisser Troicht,
Sen d'Nonne vum Klóschter, et sief hirt Begièr,
Ze baue, wó d'Schòf der gesin, et elière.
So góv nun, dát söht è, nach üverall hàut,
Sos, vu Clairfontaine, d'reicht Klóschter gebàut.

MELUSINA.

Nach ér e Gront, e Páfendhaĭ,
Nach ér Bewoiner Clausen,
Do zéht öm d'Burg e stellen Dhaĭ,
Dèn d'Wellen laut durchbrausen:
Et schlängelt durch e Blumegront,
D'Gewässer vun der Oilzeit bont,
A schoé gekrömmte Gängen,
A brêden, an an èngen.

De Sigfrid, onsen éschte Gròf,
Wa wolt e sech erfreschen,
Klóm oft vu senger Burg heròv,
A quóm hièr soirglós feschen.
Erqueckt sech un dem Fulle-schaĭ,
A Metten an dèm léven Dhaĭ,
Am Schiäd vu grenge Reiser,
Ewèg vun allen Haüser.

E wòr só jonk , e wòr só schoén ,
Wé blenken hèi seng Blecken ,
Aus senger Broscht oft Seufzer-fléhn ,
Dé kont e net erstöcken.
An oft , wann , hoéch am Himmels Bóhn ,
De blêche Mohnd scho lánggeg hóng ,
Sóss hién nach do ze drämen ,
Am Grâs , an an de Bâmen.

O ! hoért nun — ob êmòl hei ,
Geseit e vir sech fléhen ,
E guđen Dâg , só schoé , só scheu ,
En Êngels-bild do bloéen :
Neischt schoénres hát sein Ah gesin ,
Sei Blut , sein Othem gélang stin ,
E fól , bei dese Blecken ,
Doir nider an d'Verzöcken.

Si hát èng Troicht vu gèlleg Gold ,
Wé lîchten d'Stèng , an d'Pièrlen !
Wé bleckt se ob de Sigfrid hold ,
Durch d'Bliäder vun den Ièrlen !
Wé spîlt mam Want hirt lánggegt Hohr ,
Verwullt et öm de Bussem wòr ,
Wé klappe , voll Gelöschten ,
Voll Glós , hir nâkeg Broeschten !

De Sigfrid zó der èdlen trett,
A fällt ehr doir zu Knéen,
O! Göttin, söht en, an der Mett
Vu mengem Hièrz, dem wéhen,
E Feuer, für dech, éweg brènnst:
Bis alles, rond öm, meng dech nènnt,
Et ass net mé ze lèschen,
A falen doir zu Äschen.

Mei Land, mei Gut, a Leud, a Krón,
Si sollen dech beglücken,
Mei Reichthom all ass dir zum Lóhn,
Wöls-d'u mein Hièrz dech dröcken,
O! Göttin ges-de mir deng Hand,
Dein Hièrz, dát lévt, dèn deure Pant,
A loéss mech net verschmoichten,
A Schlòf entwointe Noichten.

Meng Hand, o! Sigfrid gin ech dir,
Vu ganzem Hièrze gièren,
Dach over muss de hale mir,
Wät ech elo begièren:
Der schoéner Melusina sé,
Vun desem Wässer d'Zauber-Fé,
Mir, dé sech dir gewissen,
Für sech en Dåg verweisen.

De Sonndeg siëf für mech elèng ,
Da soll sech kê mer nohen ,
Et soll da wèder gröss , nach klèng ,
Nach du , sech zó mer wohen.
A méchs de mir de grengsten Zwank ,
Bereue gévs et lièvelank ,
Ech wér da gleich verschwommen ,
A kōnt eröm net kommen.

De Sigfrid wöllegt doirob an ,
An d'Hóchzeit get gehalen ;
An un der schoénster vun de Fra'n ,
Hât johrláng hiè Gefalen.
E vérels Sèclum dauert woil ,
Am Glück , hir Éh , vun Treu e Stoil ,
A góf beschèntk dernieven ,
Mat véer schoéne lèrven.

Dach êmòl , ob e Sondeg — wéh !
Vergóss e sei Versprièchen ,
E sücht am Schloss dohièr , mat Moéh ,
Wó si dach woil soll stièchen.
A wé e vir der Bäd-stuv stêht ,
An drann e Wässer-plätsche gêht ,
Erschentg dû senge Blecken ,
Dât hei durch d'Dhüre-splecken :

Gesóg se nymfen-arteg do
Sech pudlen, a sech daüchen,
O! wât e Wonner, kuckt elo,
Am Wässer dohièr schleichen!
Gesóg wé hire schmanke Leiv,
Zum Fesch sech ònnegt ònne steif,
Gesóg se dohièr luppen,
Bedèckt mat brêde Schuppen.

Hirt woil gewoise Koiben-Hòr,
A lánge brêde Schlêfen,
Öm d'Schölre schoé getèsselt wòr,
An dausendfache Rêfen.
De gölde Schlössel vun dem Bâd,
An hirem schöne Monn se hât,
Si spigelt an de Wèllen,
Hir blenkeg Ahn, wé Krällen.

Dach kaum hât hièn dât Zauberbild
Erbleckt, wé musst e béven,
Et wòr dû gleich für hiè verspilt,
O! éweg für den droéven:
'T geschóg e Knal, e Jòmer-schrei,
An alles wòr nun eidel hei;
Am Boidem wòr verschwommen,
Si éweg him entkommen.

Si hält sech ob, seit dezer Zeit,
Wät dausend schon erfoihren,
Am Bock, wó si, dir Leud,
Eng Woineng sech erkoiren.
Si kömt eröm, all sive Johr,
Mat hirem länge Koiben-Hòr,
E Schlössel hoit se brènnen
Vu Feuer, an den Zànnen.

O WÄT ÈNG FRÈD !

COMÉDÉ, AN ÈNGEM ACT.

PERSÓNEN:

D'LIS, wittfra, (èng Laus).

De BITZ, hiren Aèlste, schon èppes máns.

D'AÈNNÉ, hirt jöngst, nach ganz klèng.

EN DHÜRWIÄCHTER, (èng Fló).

DE MÈSCHTER AUS, (e Kièrzenhiörchen.)

DEN HERR ÖMM, (e Krîps.)

I. SCÈN.

(D'Fló, an ènger offene Gégend, ob der Landstròss;
den Himmel ass deuschter, voller Wièderen).

D'FLÓ. (elèng).

Fleiss dech — Schwärz scho läfen d'Wolke schwéer —
'T wièdert! 't get lo èppes — fleiss dech séer!
Onst Handwièrk — Gott — o! wât èng Ploh!
Kèng Róh, kèng Rascht, bál hei bál do.
Dach d'Ploh ass d'manst, mä d'Duhn, — onst hárt!
Et schónt kèng Trénn, — kên Hièrz erwárt,
Bis nâkeg, plâkeg d'Leud ons stin,
Mir fètt vun hirem Blut do gin!
Mir sauen alles aus —
Nach geschter d'Lis, dé Wittfra, d'Laus!
Wé hól et oin do, ob de Knéen —
Wé Krosch et oh! mein Hièrz ze béen —
Ômsoss, o d'iäremst vun de Frân!
Verschöllt, ech musst ehr Zèsé mahn —
Et ass ehr neischt mé üvreg bliven —
Seng Lompe gove gut gedriven!

IIe SCÈN.

(’T donnert, an ’t rēhnt. D’Laus, nun an der Welt,
stēht mat hire Könnercher um lēschte Steiver an
ēnger Poirt, önnner Dâch, a wârt bis d’Wièder sech
verzēht; si hoit d’Aënné am Bockel hānken):

DE BITZ.

Hei Mamm! do läft de Kulang üver —
An d’Séd — mir komme net mé drüver!

D’Lis.

Só üverschwämmt mer d’Hièrz de Kommer-Kant!
De Kommer — wât? d’Verzweiwlonk — gemer d’Hand!
Komm lōs mer goh — komm Bitz — an d’weideg Welt!
Do ass se, kuck! si bloéht so schoé Kant-gelt!
Ja schoén — o wârt! du léhers d’èlle kènne — jèh!
Fort! hei aus dem Èlend — ob de Wèh!
Ergreif de Bièdelstāv — ob d’Foéss —
Ewèg vun hei — an d’Welt! dé boés.
An desem Land, wât ass vir ons ze duhn?
Onst Handwièrk geht net mé, meng Sāchen hun
Se mer verstèht — —

D'AENNÉ.

Mamm! do hanne kömt en Hèrr.

D'LIS (zum Bitz).

Zéh dein Hièm herob, du Ockx —
De Läpp, dên hänt der aus der Box!

IIIe SCÈN.

(De Mëschter Aus kömt ob der Stròss, e Rëssák um
Bockel, a sengt. D'Lis läft ehm entgént, a strèckt
zum hëschen d'Hand hervir).

De MËSCHTER AUS (sengt):

A schwärzeg Noicht
Get déf geloicht,
Vun ons gericht,
Wät blenkt, a licht.
Aus lòs mer donken,
All Lìchter, all Quonken!

O! könnt ech d'ronn
Erêchen d'Sonn,

Hirt glenze gleich,
Lég do èng Leich!
Aus lès mer donken,
All Lîchter, all Quonken!

Oh! könt ech mahn,
Se blann all Ahn,
An deuschtert lêhn,
Ob ireg Wêhn!
Aus lès mer donken,
All Lîchter, all Quonken!

Lèsch aus de Gêscht,
Dè licht am mèscht,
Dé do erstöck,
Dé Hoëlle-weck!
Aus lès mer donken,
All Lîchter, all Quonken!

D'Lis. (an dèm dass et d'Hand doir hållt)

Erbarmen Herr — gelivt!

DE MËSCHTER AUS.

Wièn ass et dèn do rüfft?

D'Lis.

Eng Armes Hèrr — 't belóhnt ièch Gott —
Eng Kúscht — mir sen net glott!

DE MÉSCHTER AUS.

Dir sit nach stârk, geglidert gut,
Noh Arbegt froht, dé stiärkt de Muth.
Fé — ze bièdle — git!

D'Lis.

Gesit:

Net fêhlt et ons u Fleiss — un Arbegt woil, —
Doirfür só mât, ons Bâken hoil —
De blêche, gièlen Honger rösst
An ons, vu Gott, a Wêlt verlösst.

DE MÉSCHTER AUS.

An êre Mañ?

D'Lis.

Dè neischt mé kañ!

E jehr scho leiht e mir am Gräv;
Ze jonk hól ob sei Lièvens-lâf!
En ass nu vául — ja Trène röckt!
Vu Miörder góv e mer gekleckt!

DE MÊSCHTER AUS.

Net só zu Jòmer git, et ass nach Hölleff

D'LIS.

Ja bei de Wölleff

DE MÊSCHTER AUS.

Dir sit ze nidergeschlohn —

D'LIS.

Et ass, wé ech et sohn —

DE MÊSCHTER AUS.

Net grád esó — kommt hièr!
Dir arbegt, soh der, gièr?

D'LIS.

O! hätt ech ze duhn!

DE MËSCHTER AUS.

Dann hoéert mech un!
Kommt mat mir zur Stonn!

D'LIS.

Woifür dè Spott aus èrem Monn?

DE MËSCHTER AUS.

Hoi-der èppes Léher?

D'LIS.

Si ass net schwéer —

DE MËSCHTER AUS.

Da lièst hei d'Enn vun desem Bréf —

D'Lis. (lièst)

Róm den 22 Spirkel.

Mein OÉhm!

.
.
.
. da komm der also, wé
gesoht, heihin; êr Arbegt ass vil gesücht; dir wèrdt
den doibel net wiäre können — an êrt Glöck ass ge-
mâcht!

Mir bräuchten hei och Làüs — hir Professión gêht
gut; mir hun der bei weidem net genug, für de Konne
gehoéreg obzewården. Kènn-der en ètlech Familien
aus dèr Zonneft, dé zech net, dem sichre Gewoñ zu
lév, vun der grösser Rès òv schrècke lòssen, scheckt
ons s'herüver: kê Bród — Koch wèrden s'ièsen; net
a Lompen — a Samet, an a Seld fléhen!

Ädé OEhm, èren treue Newé

Mathes Deuschterfank.

DE MÉSCHTER AUS.

Erkènt, woifür ech ob der Rès,
Zu Fóss, gesit, ech brauch kèng Schäss.
Duht och esó : kommt mat!

D'LIS.

A wér ech bòr der Pat,
Ech kroéch um Bauch dohin :
E Raup, e Wurem gév ech gin!

IV^t SCEN.

(Den Hèrr Ömm kömt ob der Landstróss de Rèsner
entgént; e schengt frièm, an erkönnegt sech nohm
Wèh).

DEN HÈRR ÖMM.

Gut Frenn, soht, wó sen ech hei?
Führt dè Wèh an d'Städ och treu?

DE MÉSCHTER AUS.

Dir sit um lèschte Steiver, Frennd;
Dè Wèh ièch netverlède könt.

DEN HERR ÖMM.

Ass d'Städ nach weit vun desern Oirt?

DE MËSCHTER AUS.

E Láf; geschwenn gesi der d'Poirt.

DEN HERR ÖMM.

'T soll gut do sen?

DE MËSCHTER AUS.

Et gêht für ons do denn.

DEN HERR ÖMM.

Êr Professión de ass?

D'LJS.

Ech sen erfoir am Bass,
Eng Laus, verzeiht, vu Stand.

DE MÊSCHTER AUS.

Als Kierzenhiörche sen ech kant;
Ëng Lûcht, wé hoéch s'och stêht,
Si mengem Arem net engêht.
Dach hei ass neischt ze duhn, 't ass aus —
Ech gi noh Róm, hei mat der Laus.

DEN HÈRB ÖMM.

Wé, dè Stand, dât Handwièrk leiht?
Ech hièvent ob, lèsst d'Rès bei seit,
A kommt mat mir.

D'LIS AN DEN AUS. (zesoinen)

Wó ass èr Moicht?

DEN HÈRB ÖMM.

Gièt oicht,
E mächt'ge schekt mech hièr.

DE MÊSCHTER AUS.

Wât ass da sei Begièr?

DEN HÈRR ÖMM.

Ech se vu schwärzem Kléd, erkènt mei Staënd —
Gelöckt mei Plang, da rôt get mei Gewand!
Ech kommen hièr an d'Land se léhre gohn.

DE MÈSCHTER AUS.

Net viroin! lòsst se léver stohn.

DEN HÈRR ÖMM.

Ech mènge goh wé ech —
Hèrr Aus, ech brauchen dech —
Zevil Gelîchs sièf do?
A Lis och du — mer noh!
De Woilstand sièf ze gróss?
Kommt vollegt mengem Fóss!

DEN AUS AN D'LIS. (sesoimen)

Mir hun e Ruff noh Róm —

DEN HÈRR ÖMM.

Zu rèchter Zeit da quóm!
Wé — dè weide Wèh — — —

DE MÊSCHTER AUS.

Verspriècht ons mé.

DEN HÈRR ÖMM.

Et sé!
Ob frumm Erloéser wárt!
Am Kapeziner Gárt, — —

(hei pesbert den Hèrr Ömm ehn èng Weil an d'Óher,
a fñhrt da laut fort:)

— — dé gin ièch Arbegt sât!

DEN AUS, an d'LES (zesoinen)

O wât èng Frèd! an d'Städ! an d'Städ!

(Si gi mam Ömm ewèg, de Rido fällt.)

Stöck-Regeschter.

	Seit.
1. Dem Prenz Haré.	7
2. De Gröchen.	8
3. De Ròth.	12
4. D'Wareng.	13
5. Ariel.	15
6. Bèlsebut.	17
7. De Pättchen.	19
8. Krêsch am Êlënd.	23
9. Den Hämmelsbròt.	26
10. Dies iræ.	29
11. Den Dót vun ènger Knoll Pèch.	32
12. E neue Knoideler.	34.

	Seit.
13. De Wês, d'Schòf, d'Wièrek, an d'Stemm.	86
14. D'Popegei, an de Wendhond.	42
15. Èrard vun Déferdöng.	46
16. Eufrosine vu Falkestân.	50
17. Èlbert vu Girscht.	67
18. Otto de Rheingrôf.	60
19. De Klautchen vun Itzeg.	71
20. Den Hois mat den drei Bân.	76
21. D'Sive schloéfer vun Hollerech.	80
22. Clairfontaine.	83
23. Melusina.	85
24. O wât èng Frèd! (Comédie).	91
